

Project dagvlinders Durme- en Scheldegebied: Eikenpages gezocht en gevonden!

Heb je al iets vernomen over dit unieke project? Zoja, mooi zo. Zoniet hieronder toch een korte voorstelling met een knipoog naar de Eikenpages. Dit jaar willen we de dagvlinders in dit gebied in kaart brengen. Iedereen die dagvlinders ziet, wordt verzocht zijn waarnemingen in te geven via de website www.waarnemingen.be (liefst met foto). Zowel historische gegevens (vanaf 2004) als deze van dit jaar zullen tot een bruikbaar geheel gekneed worden om zo een zicht te krijgen op de evolutie van onze dagvlinders in deze streek. Dit alles zal naar het einde toe in een mooi vlinderboek gebundeld worden.

Om het project stilaan wat gestalte te geven, zijn we in februari met een drietal (Jurgen Couckuyt, Philippe Van De Velde en ikzelf) al eens op pad gegaan op koude maar wel zonnige vriesdagen. "In februari zie je toch nog geen dagvlinders?" hoor ik je al zeggen. Gelijk heb je, maar we zijn specifiek op zoek gegaan naar de overwinterende eitjes van de Eikenpage. Dit is een zeer geschikte manier om ze te inventariseren. Dit relatief kleine vlindertje zonder al te felle kleuren (donkerbruine grondkleur) leeft in hoofdzaak in de toppen van (zomer)eiken. Ze leven bijna uitsluitend van honingdauw afgescheiden door bladluizen en enkel bij zeer hete dagen komen ze eens drinken uit een plas water of van het 's morgens bedauwde gazon. En binnen de kortste keren zitten ze terug in de toppen van de eiken. Je moet dus al geluk hebben om ze dan even te kunnen zien. Sporadisch drinken ze eens nectar. In de vlucht zie je afwisselend een speling van donker en licht zilvergrijs wat ook een vrij opvallend kenmerk is.

Ze vliegen in 1 generatie en ze zijn waar te nemen vanaf half juni tot eind augustus. De piepkleine ronde grijswitte eitjes zijn maar een speldenkop groot en worden individueel afgezet waaronder ook op de onderste takken. Elke vrouwtje legt in totaliteit circa 50 tot 70 eitjes. Hiervoor kiezen ze grote en gezonde dikke eindknoppen van de zomereik. Met een specifieke voorkeur gericht naar de zonnekant. Als de knoppen in het voorjaar beginnen uit te lopen, komen de rupsjes uit hun eitje gekropen. Ze voeden zich met de binnenkant van de knoppen en later eten ze ook van de jonge eikenblaadjes. Overdag houden ze zich meestal schuil in een zelfgemaakt spinsel; 's nachts eten ze. Is dit een overlevingstechniek van moedertje natuur? Nadien verpoppen ze in een cocon op de stam of in de strooisellaag. Na een twintigtal dagen komt de vlinder tevoorschijn.

Nu we weten waar we eitjes kunnen vinden, vergroot dit de trefkans al iets meer. Maar toch, ze zijn oh zo klein en bovendien meestal goed verscholen zodat je toch goed geconcentreerd alle takken binnen je bereik nauwkeurig dient af te speuren. Soms heb je zelfs een vergrootglas nodig om zekerheid te hebben. En met wat geluk vind je er enkele... We zijn gestart in het Molsbroek, maar daar geen geluk. We zijn dan verder gereden naar De Vaag (Waasmunster). Vrij snel kregen we daar toch ietwat een verwarmd gevoel: Jurgen vond er 2 en ikzelf 4! Je ziet, het zijn geen massa's... Daarna ben ik in mijn eentje nog eens teruggegaan omdat het zo aanstekelijk werkt en heb nog 1 bijkomend eitje kunnen lokaliseren. Sylvain Cuvelier heeft met een wel heel speciale fototechniek één van de eitjes die ik gevonden heb op een fantastische manier uitvergroot (zie foto 1). Enkel zo krijg je een idee van deze kleine wondere wereld die je anders met het blote oog nooit kunt aanschouwen. Wat zit de natuur toch fijn in elkaar!

Dit deed bij mij verder het idee opborrelen om in mijn eigen leefomgeving ook eens te gaan zoeken. Immers in 2009, 2010 en 2011 had ik in onze eigen vlindertuin het geluk om elk jaar 1 exemplaar te kunnen waarnemen. Het was telkens op een snikhete dag ofwel vluchtig drinkend uit de vijver vanop

een lelieblad (zie foto 2) ofwel op het bedauwde gazon. Ik koppelde dit aan mijn vlinderroute die vertrekt en aankomt aan onze woning. Immers in de omliggende bossen heb ik ook eens het geluk gehad ze te kunnen inventariseren: in 2007 (1 exemplaar) en in 2008 (3 exemplaren). Of heb ik al die jaren (in hoofdzaak in de late namiddag) te weinig omhoog gekeken? Na 3 uren speurwerk kwam ik ietwat ontmoedigd naar huis. Ik had helaas niets kunnen vinden... tot ik aan de allerlaatste eikenboom kwam van onze achterbuur (straatkant). Groot was mijn verwondering dat ik daar 2 eitjes kon lokaliseren op circa 2 m boven de grond en weldegelijk dicht in elkaars buurt. Zuidwaarts gericht en weer eens enkele ferme krachtige knoppen uitgezocht. Ik was zo benieuwd en ben 's anderendaags op dezelfde plaats nog eens gaan zoeken. En met succes: ik kon nog een 3de eitje lokaliseren! Missie geslaagd: met zekerheid zit er een populatie bij mij. Het zijn dus geen toevalstreffers geweest in onze eigen vlindertuin.

Hopelijk werkt het bij jou ook aanstekelijk en voel je je nu geroepen om het dagvlinderproject mee te helpen ondersteunen? Elke waarneming is welkom! Het is immers een unieke en uitgelezen kans om je steentje bij te dragen in het kader van natuurbehoud en -herstel. Voor nadere informatie mag je altijd contact opnemen met ofwel couckuyt.jurgen@telenet.be ofwel filip.vandevelde@skynet.be.

Ortwin Hoffmann.

Foto 1: eitje Eikenpage - foto Sylvain Cuvelier ©.

Plaats en datum lokalisatie: De Vaag (Waasmunster) - 10 februari 2013.

Foto 2: Eikenpage drinkend uit de vijver - foto Ortwin Hoffmann.

Plaats en datum lokalisatie: Waasmunster - 1 augustus 2009.

